T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/641
KARAR NO : 2016/662
KARAR TR : 26.12.2016

ÖZET: Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, hüküm uyuşmazlığına konu olan bir başka dava nedeniyle, davada hüküm uyuşmazlığının oluştuğuna ve buna bağlı olarak davanın esası hakkında verdiği karar ile, idari yargı yerince esasa ilişkin olarak verilen karar arasında hüküm uyuşmazlığı oluştuğu ileri sürülerek, Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan BAŞVURUNUN, 2247 sayılıKanun'un 24. maddesinde öngörülen, uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi, konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması, her iki kararın da kesinleşmiş olması, kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması şartlarından hiç birini taşımaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesi İsteminde Bulunan(Davacılar) : C. Lojistik ve Tic. İle C. Hizmet İşletmeleri A.Ş. İş Ortaklığı Adına
1-C. Lojistik ve Tic. A.Ş.
2-C. Hizmet İşletmeleri A.Ş.
Vekilleri : Av. N. E. A., Av. I. D. Ö.
Karşı Taraf (Davalı) : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. A.T.

O L A Y : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Bağcılar Sosyal Güvenlik Merkezinin, 21.10.2010 gün ve 216 sayılı komisyon kararı ile, davacı kurum tarafından ihale ile alınan "Avrupa Yakası Arterlerinin Meydanlarının Geçitlerinin El ile süpürülmesi, Temizlenmesi ve Her Türlü Görüntü Kirliliğinin Giderilmesi" işi ile ilgili olarak kurum müfettişliğince yapılan denetim sonucu düzenlenen 31.3.2009 gün ve 20102 İNC 15 sayılı rapora göre, ihale şartları uyarınca davacı işyerinde çalıştırılan personelden, ücretleri eksik bildirilen sigortalılar adına tespit olunan eksik ücretler tutarında aylık prim ve hizmet belgelerinin bir ay içinde Kuruma verilmesi istendiği halde, söz konusu belgelerin yasal süre içinde düzenlenmemesi nedeniyle tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışanlar için 2006/08-12, 2007/01-12 ve 2008/01-12 devresine ait aylık prim ve hizmet belgelerinin resen düzenlenerek işleme alındığı ve söz konusu prim belgeleri ile ilgili olarak 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102/ c-4. madde ve fikrası uyarınca davacılar adına 34.308,00 TL idari para cezası uygulandığının anlaşıldığı belirtilerek, idari para cezasının usulüne uygun olduğuna ve davacıların itirazının reddine karar verilmiştir.

Davacılar vekili, 21.10.2010 gün ve 216 sayılı komisyon kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 14.6.2011 gün ve E:2010/2450, K:2011/1396 sayılı kararı ile, dava konusu işlemin iptaline karar vermiş, kararın davalı kurum tarafından temyiz edilmesi üzerine, Danıştay 15. Dairesi, 4.10.2012 gün ve E:2011/15817, K:2012/6180 sayılı kararı ile hükmün bozulmasına karar vermiş, davacılar vekilinin karar düzeltme talebi, Danıştay 15. Dairesi'nin 27.6.2013 gün ve E:2013/8259, K:2013/5281 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

İSTANBUL 9. İDARE MAHKEMESİ6.6.2014 gün ve E:2013/2431, K:2014/1163 sayı ile, idari para cezası verilmesine ilişkin olarak tesis edilen işlemde yasaya aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş, kararın davacılar vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, Danıştay 15. Dairesi, 27.3.2015 gün ve E:2015/577, K:2015/1825 sayılı kararı ile hükmün onanmasına karar vermiş, davacılar vekilinin karar düzeltme talebi, Danıştay 15. Dairesi'nin 23.5.2016 gün ve E:2015/8673, K:2016/3699 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Davacılar vekili, 21.7.2016 havale tarihli hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemli dilek-çesinde özetle; idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın reddine karar verilmesi üzerine, hükmün onanmasına karar verildikten sonra bu karara karşı yaptıkları karar düzeltme taleplerinin, Danıştay 15. Dairesi'nin E:2015/8673, K:2016/3699 sayılı kararı ile reddine karar verildiğini ve kararın kesinleştiğini, bu karar ile Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 13.10.2014 gün ve E:2014/18, K:2014/888 sayılı karar ve gerekçeleri ışığında hüküm uyuşmazlığının ortaya çıktığını ileri sürerek, karar düzeltme talebine konu yargılamalar sırasında ve anılan kararın kesinleşmesinden önce İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 26.6.2014 gün ve E:2013/2431, K:2014/1163 sayılı kararının hukuka aykırı olduğunu ortaya koyan aynı konuda bu kere müvekkili firmanın lehine Yüksek Mahkeme kararının ortaya çıktığını, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinde, "Hüküm Uyuşmazlığı" başlığı ile, "1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir" denildiğini,

erek, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 13.10.2014 gün ve E:2014/18, K:2014/888 sayılı kararı ile İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 26.6.2014 gün ve E:2013/2431, K:2014/1163 sayılı kararı arasında bahsedilen yasal düzenlemeler uyarınca hüküm uyuşmazlığı oluştuğunu, gerek İstanbul 9. İdare Mahkemesi'ne konu idari para cezalarının dayanağı ve gerekse Uyuşmazlık Mahkemesi'nin verdiği hüküm uyuşmazlığı kararının dayanağını davalı idarenin 31.3.2010 gün ve 2010/İNC 15 sayılı rapora istinaden 506 sayılı Kanun'un 79. maddesine (5510 sayılı Kanun'un 86. maddesine) aykırılık iddiası ile tesis ettiği kararların oluşturduğunu, her iki davanın taraflarının aynı olduğunu, verilen kararların temyiz incelemesinden geçerek kesinleştiğini İstanbul 9.İdare Mahkemesi'nin kararının, Uyuşmazlık Mahkemesi kararı ile açıkça çeliştiği bu nedenle her iki hüküm arasında 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde belirtildiği üzere hüküm uyuşmazlığı bulunduğunu, bu nedenle İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 26.6.2014 gün ve E:2013/2431, K:2014/1163 sayılı kararının bozulmasına karar verilmesi istemi ile Mahkememize başvurmuştur.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ'NİN HÜKÜM UYUŞMAZLIĞI'NA KONU EDİLEN 2014 gün ve E:2014/18, K:2014/888 sayılı kararında özetle; "İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen "Avrupa Yakası Ana Arterlerinin Meydanlarının Geçitlerin El ile Süpürülmesi, Temizlenmesi ve Her Türlü Görüntü Kirliğinin Giderilmesi" ihalesini kazanan davacılar C. Lojistik ve Tic. A.Ş. ile C. Hizmet İşletmeleri A.Ş. hakkında; davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından, 31.3.2009 gün ve 20102/İNC/15 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettiş raporuna dayalı olarak, işin yürütülmesi sırasında İhale İdari Şartnamesinin 7.3.2. maddesinde düzenlenen 550 adet işçi çalıştırılmasına ilişkin yükümlülüğe aykırı hareket ettiği ve 40 adet işçi eksik çalıştırdığı gerekçesiyle tesis edilen 20.8.2009 tarih ve 10.835.327 sayılı idari para cezası kararının iptaline ilişkin olarak açılan davada, İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 20.1.2011 gün ve E:2010/45, K:2011/52 sayılı kararı ile verilen davanın kabulüne ilişkin karar ile; yine davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından aynı rapora ve aynı sebebe dayalı olarak tesis edilen 1.9.2009 gün ve 11.363.649 sayılı ek prim tahakkuku ve gecikme zammına ilişkin işlemlerin yanlış olduğunun tespiti ile tahsil edilen paraların iadesine ilişkin olarak açılan davada, Bakırköy 4. İş Mahkemesi'nin 11.4.2012 gün ve E:2010/52, K:2012/207 sayılı kararı ile verilen davanın reddine ilişkin karar arasında oluşan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemine ilişkin olarak açılan davanın incelemesi neticesinde;

Bakırköy 4. İş Mahkemesi'nin kararının, davaya konu ihtilafları kapsayan detaylı bilirkişi raporuna itibar edilmemiş ve yeni bir bilirkişi raporu alınması cihetine de gidilmemiş olması, İhale Makamı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının fiili uygulamasını ve özellikle 18.5.2007 tarihli yazılı talimatını da dikkate almayan, bu sebeple hukuken doğru sonuçlar içermeyen SGK Başmüfettiş raporuna itibarla davanın reddi yoluna gidilmiş olması nedenleri ile kaldırılması gerektiği anlaşılmış ise de; Mahkememizce salt adli yargı kararının kaldırılması suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi yoluna gidildiği takdirde, "ek sigorta primi, gecikme zammı ve faiz tutarı" ile ilgili ihtilafın çözüme kavuşturulmayacağı ve bu konuda verilen kesinleşmiş adli yargı kararını telif eden bir karar verilmiş olmayacağı, davalı SGK tasarruflarından sadece "idari para cezası" na dair olan ihtilafla ilgili verilen ve kesinleşen idari yargı kararının hukuka uygunluğunun tespiti ile yetinilmiş olacağı sonucuna varılmakla,

5510 sayılı Kanunun 101. ve 102. maddelerinin farklı yargı kollarını görevli kılan düzenlemesinden kaynaklanan ve gerçekte ortak paydası "aynı" olan bir hukuki sebebe (farazi noksan işçi çalıştırıldığı varsayımı ve buna dayalı "idari para cezası" tayini ve "ek sigorta primi, gecikme zammı ve faiz" tahakkuk ettirilmesi işlemleri) dayalı her iki SGK tasarrufunun birlikte ele alınması ve doğan ihtilafların her iki kararın kaldırılarak; mevcut hüküm uyuşmazlığının, 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesi gereğince olayın esasına uygun şekilde yeni bir hüküm kurulması ve davacının fiilen eksik işçi çalıştırmadığı halde, eksik işçi çalıştırdığı gerekçesi ile davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından tesis edilen idari para cezası ve ek prim tahakkuku ile gecikme zammı işlemlerinin iptaline karar verilmesi suretiyle giderilmesine" denilmek suretiyle karar verildiği anlaşılmıştır.

2247 sayılı Kanun'un hüküm uyuşmazlığını düzenleyen 24. maddesinin son fikrasında; "İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır." şeklindeki düzenleme ile, hüküm uyuşmazlığına ilişkin taleplerde, olumsuz görev uyuşmazlığına ilişkin aynı Kanun'un 15 ve 16. maddelerinin uygulanacağı açıkça belirtilmiştir.

2247 sayılı Kanun'un 16. maddesinde ise; "Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir." şeklindeki düzenleme ile, görüş için dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na ya da Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesi konusunda takdir yetkisi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na bırakılmıştır.

Bu kapsamda, 2247 sayılı Kanun'un 6. maddesinde, "İlgili Başsavcılar veya görevlen-direcekleri yardımcıları, gerekli gördüklerinde veya Mahkemece gerekli görülen durumlarda yazılı olarak düşüncelerini bildirirler veya

toplantılarda sözlü açıklamalarda bulunurlar, oya katılmazlar." şeklindeki düzenleme ve dosya muhteviyatı birlikte değerlendirildiğinde, dosyanın görüş için ilgili Başsavcılıklara gönderilmesinin usul ekonomisi ve yargılamanın sürüncemede bırakılmaması ilkeleri yönünden yerinde olmayacağı kanaatine ulaşılmış, Başkanlıkça, 2247 sayılı Kanun'un 24 ve 16. maddeleri uyarınca ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri alınmamıştır.

-

-

-

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Birgül KURT, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.12.2016 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un, "Mahkemenin görevi" başlığı altında düzenlenen 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır." denilmiş;

"Hüküm Uyuşmazlığı" başlıklı 24. maddesinde, (Değişik birinci fıkra: 21.1.1982-2592/7 md.), "1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

Ceza kararlarında; sanığın, fiilin ve maddi olayların aynı olması halinde hüküm uyuşmazlığı var sayılır.

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır" denilmiştir.

Buna göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi düzenlemesinden de açıkça anlaşılacağı üzere, hüküm uyuşmazlığı oluştuğundan bahsedilebilmesinin temel şartı, iki ayrı yargı koluna tabi iki farklı mahkeme tarafından verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunması gereğidir.

Ancak davacının, hüküm uyuşmazlığının giderilmesine ilişkin olarak Mahkememize verdiği 21.7.2016 tarihli dilekçesinde, farklı yargı kollarına ait iki farklı yargı organı tarafından verilen iki farklı hükmü dava konusu etmediği, görevleri yukarıda izah edilen Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilmiş 13.10.2014 gün ve E:2014/18, K:2014/888 sayılı karar ile idari yargı koluna tabi İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 26.6.2014 gün ve E:2013/2431, K:2014/1163 sayılı kararı arasında oluştuğunu ileri sürdüğü hüküm uyuşmazlığı nedeniyle Mahkememize başvurduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen, uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi, konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması, her iki kararın da kesinleşmiş olması, kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması şartlarından hiç birini taşımayan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen, uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi, konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması, her iki kararın da kesinleşmiş olması, kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması şartlarından hiç birini taşımayan BAŞVURUNUN, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 26.12.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Birgül	Mehmet	Yüksel
KURT	AKBULUT	DOĞAN